

Naturalització de basses

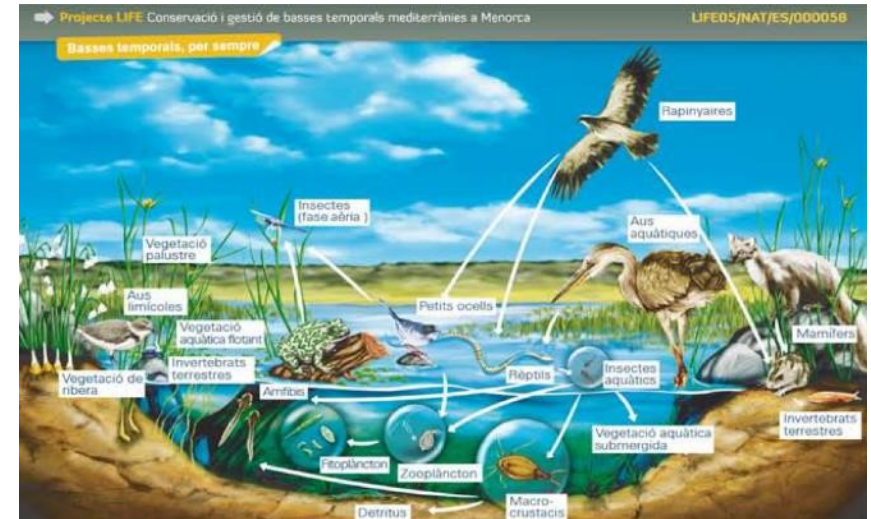
Què és una bassa?

Una bassa és un sot, natural o artificial, que s'omple d'aigua. Les basses poden ser de mides i profunditats diverses, així com permanents o estacionals. Constitueixen un important recurs hídric mundial: representen el 30 % de la superfície d'aigua estancaçada al món.

Importància

Són espais que, en condicions naturals, suposen una important font de biodiversitat i refugi per a moltes espècies de flora i fauna, bé perquè hi desenvolupen part o tot el seu cicle de vida, bé perquè són punts de descans.

Així, contribueixen a la biodiversitat regional, constitueixen corredors biològics i incrementen la connectivitat entre altres hàbitats d'aigua dolça.

Font: Quaderns de la Reserva de la Biosfera de Menorca, n° 10

Amenaces i com afrontar-les

La intensitat agrícola i la urbanització han alterat negativament aquests espais naturals, amb una pèrdua aproximada del 50 % de les basses europees occidentals.

Les actuacions ben planificades sobre aquests espais podrien suposar una millora substancial al benestar d'aquests ecosistemes. Algunes d'aquestes actuacions poden ser la recuperació de les basses degradades o la creació de basses artificials en punts estratègics.

Naturalització de basses

Què és naturalitzar?

Naturalitzar significa dotar un espai de característiques naturals i reduir-ne les artificials. Es treballa amb tècniques de bioenginyeria (creació de les condicions biològiques i físiques) per afavorir i reconstruir la diversitat i abundància de la vida silvestre, amb prou espai per permetre que la natura impulsi els canvis i doni forma als sistemes vius.

Quan es tracta de tornar aquesta funció a un espai degradat, parlem de renaturalització.

Naturalització de basses artificials

Requisits mínims

- ✓ Dimensions:
 - Profunditat entre 0,4 i 2 m
 - Superfície entre 9 i 25 m²
- ✓ Elements físics:
 - Pendents suaus i material rugós en els marges per facilitar l'accés de la fauna
 - Illetes flotants de vegetació
- ✓ Ubicació:
 - Propera a punts d'aigua o a llocs de recàrrega
 - No més lluny de 1.000 m d'altres basses per crear metapoblacions

Naturalització de basses

Vegetació

És molt important en la naturalització de basses perquè compleix diferents **funcions**:

- ✓ Donar estructura a la bassa
- ✓ Refugi climàtic i punt d'alimentació per a la fauna
- ✓ Filtrar i oxigenar l'aigua
- ✓ Fomentar els cicles dels nutrients
- ✓ Regular la temperatura i la salinitat de la bassa

Boga
Typha latifolia

Canyís
Phragmites australis

Liri groc
Iris pseudacorus

Espècies característiques:

- ✓ Plantes aquàtiques com la boga, el canyís o el nenúfar.
- ✓ Altres pròpies de zones humides com el jonc, el tamaríu o el liri groc.
- ✓ Arbres de ribera als seus voltants com el pollancre o l'om.

Tamaríu africà
Tamarix africana

Pollancre
Populus nigra

Om
Ulmus minor

Naturalització de basses

Fauna associada

La fauna està directament relacionada amb la vegetació: a major diversitat vegetal, major diversitat d'hàbitats i, per tant, major diversitat de fauna.

Aquest factor determinarà en gran mesura la salut de la bassa.

+ biodiversitat + salut de la bassa

Espècies més habituals

✓ Macroinvertebrats:

- Mol·luscs com els limneïds
- Insectes com heteròpters (sabater, barquer, etc.), larves de libèl·lules (parot cuanegre, libèl·lula emperador), escarabats o dípters (mosquits)

✓ Vertebrats:

- Amfibis (granota verda, tòtil, salamandra, etc.)
- Rèptils
- Aus

Limnèid
Lymnaeidae

Bètid
Baetidae

Tòtil
Alytes obstetricans

Sabater
Gerridae

Barquer
Notonectidae

Hidroffilid
Hydrophilidae

Salamandra
Salamandra salamandra

Tortuga d'estany
Emys orbiculata

Mosquit
Culicidae

Àcar aquàtic
Hydracarina

Serp verda
Malpolon monspessulanus